

Arkeologiska skrifter

Utgrävningar vid Bredestad

Den 1 september (2014) startade Riksantikvarieämbetet utgrävningar vid Bredestads-korset ett par kilometer öster om Aneby med anledning av att den nya sträckningen av väg 32 ska byggas. Den 3 september var Fornminnesföreningen och Bredestads hembygdsförening inbjudna för att få information om det förberedande arbetet och glädjande nog kom ett 40-tal intresserade.

Arkeologerna Marita Sjölin och Britt Ajneborn tog emot och det blev en mycket intressant visning under en dryg timme. Undersökningarna berör tre olika fornlämningar, en stensättning, en boplats med lämningar efter ett treskeppigt långhus, samt ett område med härdar.

– Det är ett mycket intressant område här finns väldigt många fornlämningar, upplyste Sjölin.

Mycket har kommit i dagen under de senaste årtiondena och det som står att läsa om Bredestad i boken Sveriges bebyggelse från 1941 är att: ”Fornminnen i socknen äro fåtaliga” har verkligen fått reviderats.

Den 14 oktober samlades åter medlemmar från föreningarna för att få en redovisning av utgrävningarna. Marita Sjölin berättade att man funnit en hel del intressant bland annat en förmodad grav öster om 32:an mot Skrivareberget. Dateringen är runt vår tideräknings början, alltså runt 2 000 år gammal. Det man i förstone trodde var en grav visade sig vara en eldstad, men att man strax intill funnit benrester som nu ska analyseras.

– Kanske brändes kroppen på bål och begravdes strax intill, funderade Britt. Men vi vet inte om benen tillhör människor eller djur eller både ock.

Så vandrade sällskapet ner till väster om korsningen och det gärde där man tagit bort jordlagret och funnit stolphål som indikerar att här har det funnits två långhus byggda runt Kristi födelse. Det ena torde vara äldre än det andra.

– Det kan vara så att det äldsta blev dåligt och då rev man den för att bygga upp ett nytt, informerade Marita Sjölin. De låg i nord/sydlig riktning och var 25 meter långa och 6 meter breda. Vi har också i närheten funnit två hantverkshus från samma generation och man har här förmodligen haft en smedja.

Myrmalm togs sannolikt i närheten och vi vet dessutom att det vid Anebysjön förekommit en omfattande framställning av järn, det visade en undersökning i början av 1990-talet i samband med att Ekotopia byggdes. Naturligtvis kan man fundera på om man hade djur inomhus för att bidra med värme, men det tror inte arkeologerna eftersom man inte funnit bevis för att man i Sverige gjorde på det sättet vid denna tid.

– Men vi har samlat in prover och ser vi förhöjda gödselvärderna så kan det vara så att man haft båsplatser här. Man höll både nöt och svin och hade förmodligen en form av herdesystem för att skydda dem mot rovdjur eftersom de förmodligen gick utomhus året om.

Det arkeologerna funderar varför man byggde på den mark som i dag är så sank. Själv har jag en teori och det har att göra med igenslamningen av Svartåsystemet upp mot sjön Sommen vilket höjt vattennivån även i biflödena. För våra förfäder var inte så dumma att man byggde på vattensjuk mark när det fanns annan att tillgå i omedelbar närhet.

Nu har man slutfört utgrävningarna och en dokumentation kommer så småningom. Och vägbygget kan påbörjas vilket sker nästa år.

Göran Engström

1. Medlemmar från Fornminnesföreningen och Bredestads hembygdsförening samlades för att få en redovisning om vad som Riksantikvarieämbetet funnit vid utgrävningarna i Bredestad.

2. En grav på den östra sidan av väg 32 mot Skrivareberget och här har fann man benrester som kan härröra från människor.

3. Arkeologen Britt Anjeborn visade hur små benresterna är och Anja Rosengren studerar dessa.

4. Här har det varit två långhus för 2 000 år sedan, kunde arkeologen Marita Sjölin upplysa om.

5. Ytskiktet fläcktes av med en grävmaskin för att komma ner till den nivå där man kunde hitta stolphål och annat.